

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Självständigt arbete 1, 15 hp

”Filmen kan ses som en krok, en lina som drar in eleverna”

En kvalitativ intervjustudie om film i skrivundervisningen

Författare: Rebecka Arvidsson och Emilia Christiansson

Handledare: Sofia Svensson

Examinator: Sergej Ivanov

Termin: HT19

Ämne: Svenska

Nivå: Avancerad nivå (grundläroprogrammet)

Kurskod: 4GN01E

Linnéuniversitetet
Kalmar Växjö

Abstract

Föreliggande studie berör tre verksamma lärares syn på hur film används i skrivundervisningen i svenskämnet. För att samla in studiens data användes en semistrukturerad intervju metod där relevant data samlades in kring studiens syfte och forskningsfrågor. Syftet med studien var att få en förståelse för hur tre svensklärare säger sig använda film i skrivundervisningen samt hur det kan ge stöd till elevernas skrivande i svenskämnet. Studiens teoretiska ram grundar sig i det sociokulturella perspektivet med utgångspunkt i Cummins fyrfältare samt makro-, mikro- och mesostöd. Vidare analyseras resultatet i studien utifrån de tre forskningsfrågorna, *vad*, *hur* och *varför* i relation till studiens teoretiska ram.

Resultatet av studien visar exempelvis att lärarna använder sig av olika filmgenrer för att beröra texters avslut, arbeta med känslor och skriva sagor. En anledning till att de intervjuade lärarna använder film i sin undervisning är att de upplevt att eleverna har lättare att komma igång med sitt skrivande samt att det stödjer elever i deras textskapande. Slutsatsen är att film som stöd i skrivundervisningen i svenskämnet kan gynna eleverna i skolan.

Nyckelord

Skrivundervisning, stöd, film, Cummins fyrfältare, åk 4–6

Keywords

Writing instruction, support, film, Cummins' quadrant model, year 4–6

English Title

"The film can be seen as a hook, a line that draws students in"

A qualitative interview study discussing the usage of movies in writing instruction.

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	<i>Syfte och frågeställning</i>	2
2	Bakgrund	2
2.1	<i>Teoretiska utgångspunkter</i>	2
2.2	<i>Forskningsbakgrund</i>	4
2.2.1	Film i skrivundervisningen	5
2.2.2	Film som stöd i skrivundervisningen	6
3	Metod och material	7
3.1	<i>Urval</i>	7
3.2	<i>Datainsamlingsmetod och material</i>	8
3.3	<i>Genomförande och etiska överväganden</i>	8
3.4	<i>Analysmetod</i>	9
3.5	<i>Metodkritik</i>	9
4	Resultat och analys	10
4.1	<i>Vad tre lärare använder för film i skrivundervisningen</i>	10
4.2	<i>Hur lärarna beskriver sig använda film i skrivundervisningen</i>	11
4.3	<i>Varför lärarna använder film i skrivundervisningen</i>	14
5	Diskussion	16
	Referenser	21

Bilagor

Bilaga 1- Information om studien

Bilaga 2- Samtyckesblankett

Bilaga 3- Intervjufrågor

1 Inledning

Film skapar inte bara nya personliga erfarenheter utan även emotionella upplevelser som kan leda till en ny och djupare förståelse för ämnet som berörs i filmen (Åkerlund, 2014:87). Enligt Jansson (2016:36) ökar elevernas intresse för film mer än någonsin och det är därmed betydelsefullt att även använda film som stöd i undervisningen. Åkerlund (2014:84) talar om att vi kan glömma fakta men aldrig förståelse.

Att skriva text är något som kan uppfattas som svårt för en del elever i skolan (Strömquist, 2007:15). Film kan då vara en god utgångspunkt för kreativitet och skaparglädje i elevernas textskapande (Blom & Viklund, 2001:13). I Läroplanen för grundskolan (Skolverket, 2019) finns följande skrivelse:

Undervisningen ska stimulera elevernas intresse för att läsa och utveckla kunskaper om hur man formulerar egna åsikter och tankar i olika slags texter och genom skilda medier. Undervisningen ska även syfta till att eleverna utvecklar förmåga att skapa och bearbeta texter.

Lärande kan ske på ett varierat vis och ta olika uttrycksformer. Olin-Sheller (2006:107) talar om att film antyds vara det vanligaste sättet att variera svenskundervisningen på. En varierad undervisningsrepertoar underlättar elevernas lärande och utveckling (Kotte, 2017:15). Läraren ska kunna möta elevers olika förutsättningar och tillgodose det stödbehov som behövs för att eleverna ska uppnå skolans mål och resultat. Detta görs med fördel med den varierade undervisningen (a.a.). Film kan vara en variation och inspiration i alla ämnen och användas av alla lärare. Istället för att alltid använda den skrivna texten eller talad text för att framföra ett innehåll kan man använda bilder, ljud och, i studiens fall, film för att förmedla innehållet (jfr. Olsson, Boresson, 2004:10–11).

Mishra (2018:112–113) talar om att filmen fångar upp elevernas intresse för att läraren sedan ska kunna ta över och föra undervisningen vidare:

Filmen kan ses som en krok, en lina som drar in eleverna och sedan kan läraren ta över det kan aldrig ersätta läraren, men det kan göra lärarens arbete mer effektivt.

Film är ett enkelt verktyg som gör att läraren lättare kan öppna upp till nya idéer, vilket gör skrivundervisningen intressant för eleverna.

I föreliggande studie ämnar vi att använda Cummins fyrfältare för att få en inblick i hur stöd används. Detta görs genom olika fält för att eleverna ska utveckla sina skrivförmågor (Darmi, 2014:3).

1.1 Syfte och frågeställning

Syftet med denna studie är att undersöka hur stöd via film i skrivundervisningen i svenska på mellanstadiet förhåller sig till Cummins fyrfältare. Studien undersöker inom vilken eller vilka utvecklingsfält arbete med film i svenskämnet rör sig i de intervjuade lärarnas fall samt vilka konsekvenser det skulle kunna få för elevernas skrivutveckling. Undersökningen utgår från följande forskningsfrågor:

1. Vad säger sig tre lärare i svenska använda för sorts film i skrivundervisningen i åk 4-6?
2. Hur säger sig lärarna använda film i skrivundervisningen?
3. Varför säger sig lärarna använda film i skrivundervisningen?

2 Bakgrund

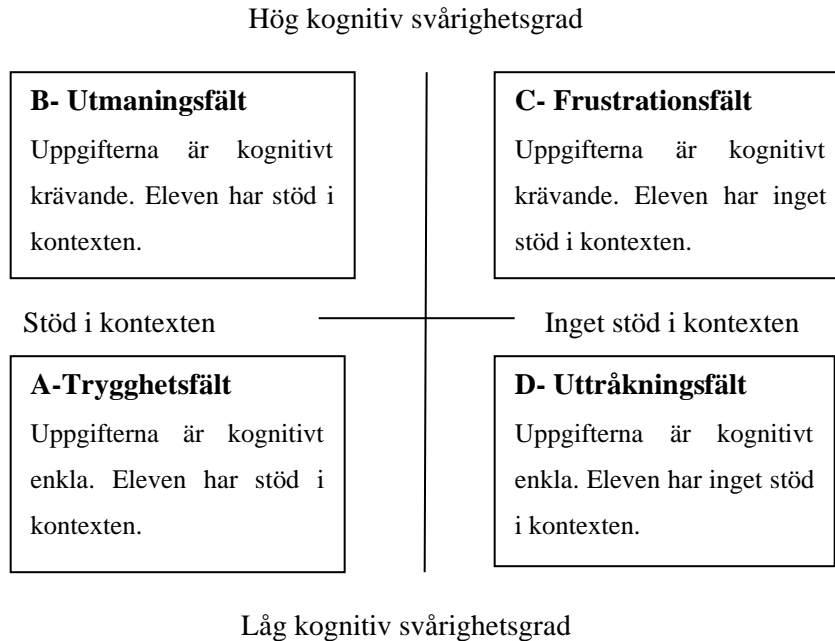
I detta kapitel presenteras först teoretiska utgångspunkter för studien (2.1) och därefter beskrivs tidigare forskning som utgör studiens bakgrund (2.2).

2.1 Teoretiska utgångspunkter

Studien använder sig av tre teoretiska utgångspunkter. Den första utgångspunkten är Vygotskijs sociokulturella perspektiv. Detta perspektiv handlar om hur man ska arbeta för att elever ska utvecklas. Vygotskij menar att det är elevernas förmåga som ska vara utgångspunkten för undervisningen. När eleverna får hjälp att prestera inom ramen för sin förmåga och får stöd leder det till att de utvecklas i den så kallade *proximala utvecklingszonen* (Lindqvist, 1999:274–281).

I denna studie utgörs stödet av film och utforskas sedan utifrån Cummins fyrfältare. I dessa fält (se figur 1) arbetar eleven utifrån sina färdigheter för att utvecklas inom ramen för sin förmåga (Darmi, 2014:3).

Figur 1: Cummins fyrfältare (utifrån Cummins, 1981:25)

Figur 1 visar hur undervisningen bör börja i fält A där film som stöd i skrivundervisningen är det som undersöks. Utvecklingen går sedan upp i fält B. Eleverna ska kunna arbeta mer självständigt men fortfarande med stöd i kontexten. Målet med all undervisning bör vara att nå fält C där uppgifterna är högt kognitivt krävande och där endast mycket lite stöd behövs. Uteblir stödet kan eleven bli frustrerad av de kognitivt krävande uppgifterna. Målet är att eleven ska klara av uppgifter på egen hand. Undervisningen ska hållas inom fält A till C för att uppnå den optimala kunskapsutvecklingen. I fält B tillåts eleverna jobba i den proximala utvecklingszonen då eleverna jobbar utifrån ramen för sin förmåga och får stöd i kontexten (Löthagen, Lundenmark, Modigh 2008:60). Fält D bör alltså undvikas för att minska risken att eleverna tråkas ut av undervisningens låga kognitiva krav där stöd inte behövs (Darmi, 2014:3). Modellen kommer att användas vid analys av intervjuaren samt för att kunna jämföra i vilka fält de intervjuade lärarna låter sina elever befinna sig.

Den tredje och sista teoretiska utgångspunkten består av mikro-, makro- och mesostöd (Polias, Lindberg & Fehman, 2017:5–6). Makrostöd är det mest övergripande och planerade typen av stöd eftersom den genomförs utanför klassrummet i samband med lärares lektionsförberedelse. Stödet ska utgå från styrdokumentet, avgränsa kunskapsmål samt fördela innehållet under lektionstillfällena. Mikrostödet kan inte planeras i förväg eftersom den ges vid behov i klassrummet. Det är när behovet uppstår under interaktionen som stödet är aktuellt. Mesostödet kan ske via olika medier och material då stödet kan planeras i förväg samt användas vid behov. Stödet kan exempelvis ske via bilder, digitala hjälpmedel, ljudinspelningar och film. För att mesostödet ska ha effekt krävs det en lyhördhet och flexibilitet från lärarens sida i förhållande till när de olika typerna av stöd kan ske (Polias, Lindberg & Rehman, 2017:5–6).

Dessa tre teoretiska utgångspunkter kommer att användas för att ta reda på hur filmmediet används för att utveckla elevernas skrivande i svenskämnet samt inom vilken eller vilka utvecklingszoner lärarna låter eleverna jobba i utifrån Cummins fyrfältare.

2.2 Forskningsbakgrund

Stödstrukturerna som idag finns i skolans verksamhet är både digitala och analoga. Ett exempel på ett digitalt stöd är film. Lektionen kan ersättas helt eller delvis med detta medie. Filmens innehåll kan vara föreläsningsliknande eller beröra undervisningsinnehållet för att hjälpa eleverna med att exempelvis skriva texter. Det digitala stödet kan användas som material för de elever som är i behov av extra stöd. Läraren kan visa filmen igen och eleverna kan återgå till filmen om det finns extra behov av stöd (Edvardsson, Godhe, Magnusson, 2018:68–69). Tagsold (2012:88–89) anser att läraren bör välja film utifrån undervisningsaktivitet. Hon beskriver att filmen behöver intresseväckande teman när eleverna ska skriva en text, såsom recensioner eller berättelser som gett eleverna inspiration från filmen (a.a.). Fluit-Dupuy (2001:10) anser att filmen kan användas till att motivera eleverna att utveckla nödvändiga skrivförmågor.

2.2.1 Film i skrivundervisningen

Olin-Scheller (2016) och Khan (2015) beskriver olika sätt att arbeta med film i klassrummet. Enligt Olin-Scheller (2016:112–113) är film som illustration det första sättet man kan använda film på. Filmen används då i syfte att ge en bild av en historisk tid eller ett skönlitterärt verk. Det andra sättet är film som ett komplement då skönlitteraturen knyter an till ett specifikt tema. Det tredje sättet är film som jämförelse. Filmen jämförs då med en bok. Enligt Khan (2015:49) finns det även ett fjärde sätt, nämligen att eleverna kan lyssna under tiden filmen spelas. Eleverna kan även läsa, skriva och tala i och kring uppgifter efter filmen har visats. Filmen kan användas i klassrummet så länge den har ett relevant sammanhang som eleverna ska arbeta med.

Helmersdotter Eriksson och Häggmark (2011:46–47) hävdar att det fortfarande främst är den alfabetiska skriftliga texten, ofta på tryckt papper, som värderas högt i arbetet i skolan som kunskapskälla och redovisningsform. Även Elmfeldt och Erixon (2007:15–16) belyser att den kulturella normen i skolan är litterär med traditioner om att läsning främjar elevernas skrivförmåga. De ser möjligheten för det visuella och inte som ett motstånd till skrivande eller läsning. Elmfeldt och Erixon (2007) menar att det inte behöver vara läserfarenheterna som är utgångspunkt i elevernas egna berättande. Gärdenfors (2008:203) talar även om berättandet, både att skapa berättelser genom texter och att konsumera dessa. Berättelsen skapar mönster som sedan blir en genväg till förståelse. Nielsen Hibbing och Rankin Erickson (2003:765–766) beskriver ett exempel där tolv mellanstadieelever blev tillfrågade om förintelsen. Sju av eleverna visste inte något om ämnet och de övriga uppvisade låg kunskap. Lärarna i klassen bestämde att eleverna skulle få se på filmer då det gav en bakgrund till ämnet. Filmerna skiljde sig utifrån den litteratur de hade läst tidigare. Innehållet i filmerna var i form av dokumentationer och fakta om förintelsen. Efter att eleverna hade sett filmerna fick de skriva vad de hade lärt sig. Lärarna upptäckte då att kunskapen hade ökat enormt. Majoriteten av den fakta eleverna skrivit kom från filmerna de hade sett senare än böckerna de hade läst. Eleverna fick visuella bilder som ökade deras förståelse och gav dem en chans till att skapa en egen uppfattning om förintelsen som de sedan skulle skriva om. När eleverna ser på film kan de visualisera, summera, förutse samt bekräfta innehållet i ett ämne (a.a.). Sommer (2001:485–486) beskriver även att

eleverna blir mer säkra på ett ämne när de får se en film jämfört med om de läser en bok. Tofur (2018:401–403) genomförde en undersökning som berörde hur film används i klassrummet. Resultatet visade ökat lärande och att eleverna ansåg att lektionerna var mer intresseväckande med film. Eleverna tyckte även att deras lärare lättare kunde fånga upp det som var roligt (a.a.). Blom och Viklund (2001:13) diskuterar vikten av att inspirera och fånga upp elevernas intresse med film. Eleverna får varierade upplevelser genom film och intresset för lärande ökar. De menar även att film ska vara en del av skolan då det kan användas som kunskap och verktyg för elevernas textskapande.

Genom filmen kan eleverna lättare engagera sin fantasi och samla stoff (Tagsold 2012:88; Edvardsson, Godhe, Magnusson, 2018:68). Stoffsamling är det viktigaste momentet i att forma texter och finns omkring eleverna. Stoff kan samlas genom tankeverksamheten och lagras i elevernas minne. För en del elever kan det vara svårt att plocka fram något själva ur minnet för att skriva. Lärare får ofta höra av elever att det inte finns något att skriva om varvid lärarens uppgift blir att inspirera dessa elever till att få igång tankeverksamheten (Strömquist 2007:72). Gärdenfors (2010:50) menar att det finns stöd hos hjärnforskningen i att desto fler sinnen som är involverade i lärandet desto bättre minns vi.

Elever kan ofta ha en koppling till filmer som visas i klassrummet. Detta anses vara en fördel som läraren ska dra nytta av. Elevernas emotionella känslor ses som en investering vid filmvisning (Sommer 2001:485–487). Motivation är av stor vikt när det gäller lärande. Läraren bör redan vid planeringen tänka över vad som intresserar eleverna och kan fånga upp deras intresse (Edvardsson, Godhe & Magnusson, 2018:60). Garne (2009:182) förklarar att läroplanen och kursplanerna är utformade på ett sådant sätt att de skapar möjligheter för lärare att utöva inflytande över undervisningen. Lärarna är inte låsta i detaljer utan de kan exempelvis själva avgöra vilket undervisningsmaterial som ska användas. Garne (2009:182) menar att lärarna ska ta tillvara på detta då det är en unik möjlighet att påverka undervisningen.

2.2.2 Film som stöd i skrivundervisningen

Alla elever är olika och en del elever har svårare att läsa långa texter. Film kan vara ett stöd då det är relativt enkelt att få information genom detta medium. Genom att

utgå från filmmediet kan det öppna upp för fler att ta till sig information (Edvardsson, Godhe, Magnusson, 2018:87). Film tilltalar många oavsett deras bakgrund, tidigare utbildning eller erfarenheter. Även elever med låg kunskapsnivå kan dra nytta av film som ett stöd då de lättare kan beskriva vad de tyckte om filmen (Fluitt-Dupuy, 2001:10). Nielsen Hibbing och Rankin Erickson (2003:758–759) beskriver att de lässvaga eleverna kan få stöd genom filmen eftersom de kan visualisera vad som händer. För de elever som har svårigheter i att skapa inre bilder kan filmen möjliggöra ett enklare sätt att utveckla en förståelse för vad som ska göras eller vad som händer. Detta kan även gälla elever som inte har lässvårigheter utan endast har problem med att skapa de inre bilderna då de skapar sin egen text (a.a.). Filmen kan även hjälpa en klass där eleverna ligger på olika kunskapsmässiga nivåer. Den hjälper framförallt de elever som har lägre kunskapsnivå då de kan känna frustration över skolarbetet. Här menar Fluitt-Dupuy (2001:10) att även de motvilligaste och de minst motiverade eleverna sitter kvar i stolarna när de ser på film. Många lärare ser även fördelarna med att visa film för sina elever (Marcus & Stoddard, 2007:306). De anser att film hjälper dem att lära ut mer effektivt och möjliggör för eleverna att bli mer kreativa.

3 Metod och material

I detta kapitel presenteras de olika metoder och material som används i studien. I avsnitt 3.1 beskrivs urvalet av deltagare. I avsnitt 3.2 presenteras datainsamlingsmetoden och materialet, följt av genomförande (3.3) och beskrivning av den valda analysmetoden (3.4) samt metodkritik(3.5).

3.1 Urval

Studien utgår från tre lärares syn på hur filmmediet används i skrivundervisningen. För att möjliggöra studien krävdes ett kriterieurval. När deltagarna valdes ut fanns tre olika kriterier: samtliga deltagare var tvungna att vara behöriga svensklärare i mellanstadiet, deltagarna skulle arbeta i årskurs fyra samt ha mer än 5 års erfarenhet.

För att underlätta för läsaren har studiens deltagare fått fingerade namn. De fingerade namnen är Stina, Anette och Lena.

3.2 Datainsamlingsmetod och material

Den valda datainsamlingsmetoden för denna studie är semistrukturerade forskningsintervjuer. Metoden använder deltagarnas svar som datakälla (Denscombe, 2018:267). En pilotstudie genomfördes för att verifiera att intervjufrågorna var välformulerade och fungerade för att samla in material utifrån studiens syfte. Som ett resultat av pilotstudien reviderades intervjuguiden. Studiens insamlade material består av tre intervjuer.

3.3 Genomförande och etiska överväganden

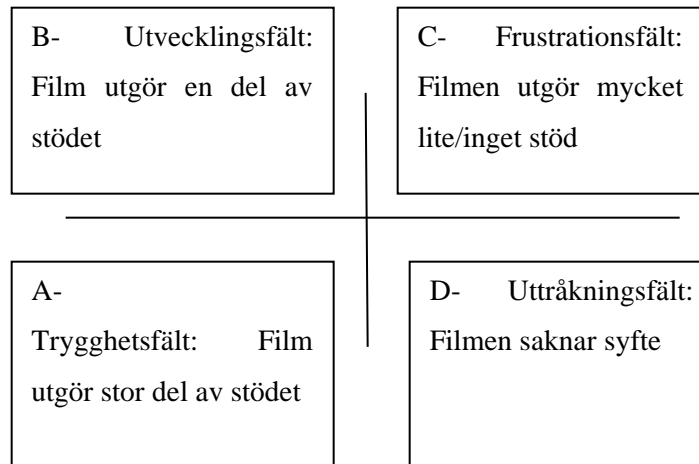
Studien har tagit hänsyn till Vetenskapsrådets (2011:7–11) fyra huvudkrav när intervjuerna planerades och mailkontakten med de deltagande lärarna upprättades. Dessa krav kallas för informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet. Informationskravet uppfylldes genom att undersökningsslagarna informerades om studien och de villkor som gällde för deras deltagande (se bilaga 1). Undersökningsslagarna fick veta att deltagandet var frivilligt och att de hade rätt att avbryta när de ville utan att det skulle medföra några negativa följder (Vetenskapsrådet, 2011:7). Samtyckeskravet (Vetenskapsrådet, 2011:9) innebär att undersökningsslagarnas samtycke måste inhämtas innan studien påbörjas. Samtyckesblanketter delades därför till lärarna (se bilaga 2). Enligt konfidentialitetskravet ska alla uppgifter om identifierbara personer antecknas och avrapporteras på ett sätt så att enskilda vuxna inte kan identifieras av utomstående, vilket studien noggrant följer. För att uppfylla nyttjandekravet fick deltagarna information om att det inspelade materialet endast skulle användas till studien och inte utlånas för kommersiellt bruk (Vetenskapsrådet 2011:12).

En intervjuguide utformades i planeringsstadiet som följdes under intervjutillfällena för de tre lärarna. De tre intervjuade lärarna skulle svara på samma frågor och fick tillgång till frågorna två dagar innan den avtalade tiden för intervjutillfället. Intervjuerna pågick ungefär 20–30 min och genomfördes i lärarnas egna klassrum. Lärarnas svar dokumenterades med ljudinspelning och anteckningar. Båda författarna till studien deltog i intervjuerna och turades om att ställa frågor till lärarna. De tre intervjuerna transkriberades sedan enligt en mall för bastranskription, vilket innebär att detaljuttal och en del ord bortsågs från (Norrbj, 2014:100).

3.4 Analysmetod

Nedan presenteras studiens valda analysmetod samt en anpassad modell av Cummins fyrfältare (figur 2).

Figur 2: Anpassad version av Cummins fyrfältare (utifrån Cummins, 1981:25)

Analysen har genomförts genom de fyra fälten som finns i Cummins fyrfältare (se anpassad version, figur 2). Fält A, B, C och D har analyserats med de olika delarna från mikro-, makro- och mesostöd (Polias, Lindberg & Rehman, 2017:5–6).

Analysmetoden valdes eftersom Cummins fyrfältare visar att elever kan behöva stöd i undervisningen för att få stärkt självkänsla och ökat engagemang i ämnet (Eklöf, 2017:22). I studiens fall undersöks film som stöd i samtliga fyra fält. Det mest avvikande fältet där stödet inte syns är fält D, uttråkningsfältet. Här är det inte önskvärt att eleverna befinner sig då de inte utvecklas inom närmsta utvecklingszonen. Intervjusvaren har placerats i relation till mikro-, makro- och mesostöd eftersom film är en stor del av dessa stödformer. Vid analys har intervjusvaren placerats i relation till hur film används som stöd i de olika fälten i Cummins anpassade modell (se figur 2).

3.5 Metodkritik

Denna studie har använt sig av forskningsintervjuer. Intervjuerna spelades in, vilket kan hämma studiens deltagare (jfr. Denscombe, 2018:294). Detta märktes vid intervjuerna då de intervjuade lärarna uttryckte en obekvämhets båd verbalt och i sitt kroppsspråk i början av intervjun. Här gjordes ett medvetet val att inleda intervjuerna med några uppvärmningsfrågor. Dessa frågor var enkla att svara på och

var till för att de intervjuade lärarna skulle känna tillit (jfr. Christoffersson & Johannessen, 2013:86–87).

Vi var medvetna om att mikrostödet och delvis mesostödet var svårt att se och får svar på då datainsamlingen endast bestod av intervjuer.

Eftersom denna studie är en fallstudie med tre lärare på endast tre skolor är studiens resultat inte generaliserbart (jfr. Denscombe, 2018:427). Studiens resultat erbjuder dock en inblick i hur skrivundervisningen med film som stöd bedrivs.

4 Resultat och analys

Nedan beskrivs vad för film de intervjuade lärarna använder, hur de använder film i skrivundervisningen i svenskämnet samt varför de använder film i skrivundervisningen. Resultatet sätts även i relation till den valda analysmetoden och de teoretiska utgångspunkterna.

4.1 Vad tre lärare använder för film i skrivundervisningen

I detta avsnitt beskrivs det att de intervjuade lärarna använder sig av spelfilmer, faktafilmer samt youtube-videos i sin skrivundervisning. Detta sattes sedan i relation till makrostöd och Cummins fyrfältare. De intervjuade lärarna är överens om vilka typer av film som bör visas för att få en variation i undervisningen i skolan. Stina talar i sin intervju om vilka filmer hon föredrar att använda.

Ja det beror ju på lite vad man ska arbeta med, men när man ska gestalta sagor och sådant så är ju spelfilmer det absolut bästa. Däremot om du arbetar med de svenska minoritetsspråken är det ju fakta.

Stina menar att olika filmtyper används beroende på vilket område som ska beröras. Lena och Anette använder sig av AV-media när de ska visa film i klassrummet. Där står det tydligt vilken åldersgräns det är på filmerna samt vad som är anpassat för åldern i elevgruppen.

Anette nämner i sin intervju att hon använder instruktionsfilmer i uppstarten av ett nytt område. Hon säger att:

Jag har det som en start, som en instruktion tänker jag att man kan ha det. Det är sällan jag startar bara med det, det är ju alltid något man behöver förklara innan tycker jag.

Anette tycks mena att hon utöver instruktionsfilmen även förklarar det som ska beröras före filmen för att eleverna lättare ska hänga med och förstå.

Youtube är ett forum som omnämns i samband med vad eleverna tittar på i Anettes klassrum. Hon menar dock att man bör vara extra kritisk gällande innehåll när man använder sig av online- eller youtube-videos.

Lärarna utformar makrostöd när de väljer film till det planerade arbetsområdet. Intervjusvaren kan analyseras utifrån Cummins fyrfältare då lärarna använder film för att uppfylla ett syfte. Lena sa följande i sin intervju:

Syftet är att det ska ha ett innehåll, att det är klart att man ska lära sig av det också, innehållet i filmen.

Hon menar att filmen måste ha ett syfte för att eleverna ska lära sig någonting. Skulle lärarna inte använda film med ett syfte hamnar eleverna i fält D, uträkningsfältet under lektionerna. De motverkar detta genom att planera vad för film som ska användas. Om det finns stöd i form av film i undervisningen bidrar det till att eleverna har större möjlighet att arbeta inom fält A och C och inte hamnar i fält D.

4.2 Hur lärarna beskriver sig använda film i skrivundervisningen

Nedan presenteras det att lärarna använder film för att göra nya avslut på sagor, arbeta med studieteknik samt hur eleverna jobbar med att skriva moderna tappningar på klassiska sagor.

Alla de intervjuade lärarna använder spelfilm när eleverna skapar texter i skrivundervisningen. Anette och Stina väljer båda att stänga av filmen när den går mot sitt slut. Eleverna får då skriva sitt eget slut på filmens handling. Lena väljer däremot att låta sina elever se klart hela filmen och därefter skriva ett nytt slut på filmen som visats. Stina beskriver ett upplägg där hon använt sig av *Nils Holgerssons underbara resa genom Sverige*.

I svenskan till exempel så har jag jobbat med ett projekt med sagor. Nils Holgerssons underbara resa genom Sverige, då man läser boken och ser filmen. Och sen skriver en egen saga som utspelar sig i Sverige så man får lite inspiration hur man ska göra.

Av citatet framgår att eleverna först fick läsa boken och sedan titta på filmen. När eleverna hade inspirerats av de båda delarna fick de skriva varsin saga som utspelar sig i Sverige. Att läsa boken innan filmatiseringen är något samtliga lärare använder sig av. Anette arbetar på detta sätt genom AV-media. Hon säger i sin intervju att:

Jag tänker när man jobbar med läs och film så finns det någonting som heter när man kan låna böcker på AV-media. Och där de sen kan se filmen och böckerna föranalyser förmågan. Det är ju över hela läroplanstexterna, att de ska ha förmågan att se likheter och skillnader.

Anette berättar att man kan låna böcker och film som eleverna sedan kan se och läsa för att få förmågan att se likheter och skillnader mellan litteraturen och filmen.

Anette talar även om att hon föredrar att använda sig av spelfilm när hon ska arbeta med känslor i klassrummet. Hon menar att eleverna får sätta sig in i en fiktiv karaktär och sedan skriva om hur karaktären känner eller vad hen tycker. När Anette använder sig av film vid uppstart av arbetsområden använder hon instruerande filmer likt Stina. Stina talade i sin intervju om:

Jag har även visat studieteknik med *orka plugga*, till exempel att man får skriva vad jag har för framtidsplaner och hur jag ska nå dit.

Stina väljer att visa en film om studieteknik för att sedan låta eleverna skriva om sina framtidsplaner.

Stina och Lena använder sig av klassiska sagofilmer vid textskapande, såsom *De tre små grisarna* och *Askungen*. Stina säger i sin intervju:

En modern tappning tycker jag är kul, att man har de här gamla sagorna som Snövit och de här andra. Så gör man en modern tappning på det. Hur det blir då, bland annat det när man ska prova glasskon, då tar man fram mobilen och då ska man göra tumavtryck istället.

Stinas elever fick skriva om sagan med en modernare tappning. En elev skrev om när Askungen skulle prova glasskon. Det traditionella slutet fick en modernare tappning. Analys utifrån Cummins fyrfältare visar att eleverna får makrostöd när de

arbetar på detta vis. Makrostödet består av det stöd lärarna planerar innan. Exempelvis får eleverna se Askungen när de ska skriva moderna tappningar. Genom detta stöd ges eleverna möjlighet att befinna sig i utvecklingsfältet i Cummins fyrfältare då film utgör en del av stödet under lektionen.

De tre intervjuade lärarna varierar även sin undervisning genom att visa faktafilmer i skrivundervisningen när eleverna ska skriva faktatexter. Lena sa följande i sin intervju:

Det kan ju vara så att de ska skriva en förklarande text eller en faktatext och då kanske man ser på en faktafilm om det. Det är ju lite vad man hittar och vad det är för typ av texttyp man jobbar med just då.

Lena menar att beroende på vilken text som ska skapas väljs en passande film. Hon nämner också:

Om vi jobbar med att träna på att skriva en förklarande text, då måste man ju först ha lite kunskap och fakta för att kunna göra det, då kan man ge dem det först, sedan, kanske det finns en lämplig film på AV-media och då kan vi köra på den. Efter filmen kan vi prata om den och vad som är viktigt. De kan få hjälp till att plocka ut i början; vi gör det tillsammans och sen får de skriva sin text.

Lena menar att hon brukar börja med att ge eleverna inledande kunskap om det valda arbetsområdet exempelvis när eleverna ska skriva en förklarande text. Hon väljer sedan att komplettera det med en lämplig film från AV-media. Efter filmen går hon igenom det som hon anser är viktigt samt analyserar innehållet tillsammans med eleverna. Eleverna får sedan skriva en text utifrån det som Lena gått igenom och det de har sett i filmen. Även Stina talar om det hon anser är viktigt:

Det här med inledning, handling, avslutning är ju väldigt tydligt i filmer och avslutningen kan ju ibland vara ganska abrupt när de skriver, och det känner man väl lite, i film får de ut lite mer av det. Man kan verkligen poängtera att det händer ju ofta i tre steg, man kan visa det, kolla nu händer det första, nu händer det andra. Jag går gärna in och bryter i filmen, såg ni det här nu eller.

Stina föredrar att pausa filmerna och tydliggöra för eleverna de olika delarna då hon arbetar med att sätta filmen i tre steg, inledning, handling och avslut.

Analysen visar att genom att planera lektionsupplägget i förväg och anpassa stödet efter det behov som uppstår syns mesostödet tydligt. Eleverna får stöd och får lära sig hur de ska använda de olika delarna för att bygga upp sina texter. Då eleverna kan ta med sig kunskaperna om texternas uppbyggnad ger det eleverna möjlighet att befinna sig i fält C, frustrationsfältet, i Cummins fyrfältare utan att känna frustration. Får eleverna inte stöd och lär sig texters uppbyggnad leder det till att eleverna kan hamna i frustrationsfältet och känna frustration.

4.3 Varför lärarna använder film i skrivundervisningen

I detta avsnitt presenteras det att lärarna använder film för att eleverna ska kunna arbeta med känslor, kunna skapa inre bilder samt komma igång med sitt skrivande.

De tre intervjuade lärarna anger olika typer av anledningar till filmanvändning i den skriftliga undervisningen i svenskämnet. Anette använder, som tidigare nämnts, film i undervisningen när hon ska arbeta med känslor. Hon menar att det blir lättare för eleverna att sätta känslorna i ett sammanhang om de får se en film och sätta sig in i en roll jämfört med om hon hade berättat för eleverna hur de ska känna. Hon anser att en kompletterande filmvisning i denna skrivsituation stödjer eleverna när de ska arbeta med känslor.

Alla lärarna beskriver att de vill inspirera eleverna med film innan de ska skriva sin text. Lena säger följande i sin intervju.

Men det finns alltid elever i en klass som har väldigt svårt och säger: ”jag vet inte vad jag ska skriva”, ” jag kommer inte på”. Då får man antingen själv vara inspiratör eller så är det ju media man kan använda sig av.

Filmen blir en inspirationskälla för eleverna och gör det lättare för dem att komma igång med sitt skrivande. Även Anette och Stina beskriver hur eleverna kan få inspiration av film till sitt skrivande. Stina säger i sin intervju:

De barnen som är väldigt lässvaga som inte riktigt orkar med en hel saga. Det blir svårt för dem att gestalta de beskrivningar eller miljöerna

och då kan man i alla fall få den bilden av det som de tolkat i filmen, just att man kan få det visuellt.

Stina menar att eleverna kan få inre bilder då det kan vara svårt för de lässvaga eleverna att gestalta beskrivningar eller miljöer när de läser en bok. Här är filmen ett extra visuellt stöd för eleverna. Analysen utifrån Cummins fyrfältare visar att ett visuellt stöd gör att eleverna kan befinna sig i fält A, trygghetsfältet, då filmen utgör stor del av stödet. De uppgifter som ges innehåller en hög grad av stöd och kan vara kognitivt enkla då eleverna fått hjälp att skapa inre bilder och gestaltningar som underlättar för att påbörja sitt skrivande. För de elever som har svårt att komma igång med sitt skrivande kan de gynnas av den inspirerande filmen. När Stina använder detta upplägg använder hon sig återigen av mesostödet då hon planerar utifrån de läs- och skrivsvaga eleverna och ger dessa elever stöd när hon ser att de är i behov av det under lektionerna.

I intervjuerna talar lärarna även om variation. Anette säger följande i sin intervju:

Jag tror att det blir en variation tänker jag. Att det inte bara är jag som står här framme och pratar. Men det blir ju ändå på något vis att, det blir ju annan röst i rummet om vi säger så.

Anette menar att det blir en annan röst i rummet vilket varierar undervisningen genom vem som står framme i klassrummet och talar. Både Lena och Anette anser att denna variation är behövlig. Genom att visa film är det inte bara läraren som hörs utan budskapet kommer istället från en film.

Anette talar vidare om varför film används:

När de ska skriva någon slags berättande text eller argumentation eller vad de ska skriva, så blir de mer inspirerade än om jag inte skulle använda mig av bilder eller en filmsnutt eller en film.

Anette menar att de blir mer inspirerade av att titta på film i detta sammanhang än om hon inte skulle använda sig av film. Samtliga intervjuade lärare nämner att eleverna behöver få inspiration genom längre och kortare filmer för att kunna skapa egna inre bilder för att sedan kunna skriva sin text. Eleverna har lättare att skriva självständigt om de får inspiration av film före textskapandet.

När de intervjuade lärarna talar om hur de motiverar sina elever med film i skrivundervisningen är samtliga överens om att det i huvudsak handlar om att få eleverna att komma igång med sitt skrivande. Lena säger i sin intervju:

I förra klassen kunde jag nog känna att det kan motivera en och annan. Det är ju också det här att komma igång, det är väl det många har när tröskeln blir hög för dem, man ska komma igång och sätta igång.

Lena menar att det kan vara svårt för eleverna att komma igång och skriva sina texter om tröskeln är för hög.

Lena talade även i sin intervju om elevernas självständiga arbete:

Du måste träna eleverna i att få en uppgift, sen ska de skapa för så blir det ju sen i provsituation längre upp. Du får ett bestämt ämne och jag menar du kanske får en, att du ska skriva en argumenterande text, så kanske du får mot, att du kanske inte får använda fyrverkerier till exempel och det kanske inte du tycker, för det tycker ju oftast inte barn. De tycker ju oftast att det är häftigt, och då kan det vara väldigt jobbigt, så man behöver ju träna dem i att möta de här uppgifterna även på vanliga lektioner och lära sig att de här är uppgiften och jag ska kunna, även att jag inte tycker så och vända på sådana här saker.

Lena anser det är av vikt att träna eleverna i att klara uppgifter självständigt. Genom att låta eleverna träna på att skapa texter hittar de olika metoder som kan användas för att klara de prov som är i de högre årskurserna.

Analysen av detta resultat landar i att det är viktigt att eleverna hittar metoder för sitt textskapande vilket gör att de kan befinna sig i fält C, frustrationsfältet, utan att känna frustration. Har eleverna inte hittat metoder som hjälper dem i sitt skrivande kan detta upplevas som frustrerande för eleverna. Hittar de metoder för sitt skrivande kan de hantera de kognitivt krävande uppgifterna med låg grad av stöd. De utvecklas då inom ramen för sin förmåga.

5 Diskussion

I följande kapitel diskuteras studiens resultat utifrån vad för filmer de intervjuade lärarna säger sig använda, hur de använder film i skrivundervisningen samt varför

de använder film i skrivundervisningen. Diskussionen utgår ifrån de tre forskningsfrågorna, resultatet samt tidigare forskning.

Vid analys av vad för film de intervjuade lärarna säger sig använda i skrivundervisningen omnämns spelfilm, faktafilm samt Youtube-videos. Genom att lärarna använder film i skrivundervisningen sker makrostöd för att planera vilken film som ska användas till det valda arbetsområdet. Genom att planera undervisningen och välja passande filmer kan eleverna hållas motiverade. Eleverna får arbeta med något som motiverar dem och intresserar dem. Detta syns i såväl Edvardssons, Godhes och Magnussons (2018:60) som Sommers (2001:485–487) forskning då de lägger stor vikt på att det är viktigt att hålla eleverna motiverade i klassrummet och att lärarna i sin planeringsfas väljer vilken filmtyp som ska användas. I denna studies fall gäller det skrivundervisningen. Det är även till fördel för de elever som behöver se på filmen igen eller gå tillbaka i filmen för extra stöd. Skulle eleverna behöva göra detta utformas microstöd då det stödet sker direkt och under lektionstid. Detta är en fördel för eleverna, vilket även syns i Anettes svar där hon menar att instruktionsfilmer gör det lättare för eleverna att förstå undervisningens innehåll. Fluit-Dupuy (2001:10) talar om att eleverna som har svårt att sitta still och är omotiverade i skolan sitter kvar om en film visas under lektionen. Detta syns även i intervjusvaren i denna studie då lärarna antyder att motivationen hos eleverna tenderar att öka om eleverna får se film innan.

De intervjuade lärarna använder filmer på olika sätt i klassrummet men det syns även likheter. Något som är gemensamt för lärarna är att de använder film när eleverna ska skriva sagor. De väljer då att visa en spelfilm innan textskapandet. När lärarna arbetar på detta vis syns en tydlig koppling till Olin-Schellers (2016:112–113) forskning där hon beskriver att man kan arbeta med film utifrån tre olika syften. När lärarna arbetar med film kopplat till skrivande använder de sig av samtliga tre syften (film som illustration, film som komplement, film som jämförelse). Detta går dessutom att koppla till Khans (2015:49) forskning där även han beskriver att film kan bearbetas på olika sätt. Intervjusvaren tyder på att lärarna låter eleverna arbeta med alla beskrivna metoder (lyssna, läsa, skriva och tala). Utifrån intervjusvaren syns det att lärarna använder film på ett sådant vis att eleverna tillåts skapa inre bilder och samla på sig inspiration för sitt skrivande. Tidigare forskning indikerar att detta tillvägagångssätt gynnar eleverna. Nielsen

Hibbing och Rankin Erickson (2003:765–766) trycker på vikten av att låta eleverna skapa inre bilder då det gynnar deras textskapande. Detta syns tydligt i författarnas exempel om hur 12 mellanstadieelever fick se en film om förintelsen. Det visade sig att genom filmen ökade förståelsen samt kunskapen inom ämnet hos eleverna. Även Blom och Viklund (2001:13) antyder att eleverna blir mer intresserade av lektionsinnehållet om film är en del av lektionen. När de intervjuade lärarna arbetar med film i skrivundervisningen ges eleverna möjlighet att skapa inre bilder för att kunna utvecklas i sitt skrivande samt för att utveckla skrivstrategier. För att eleverna ska utveckla dessa skrivstrategier använder sig Stina av en metod där hon väljer att pausa filmen för att synliggöra de olika delarna som exempelvis en berättelse ska innehålla. Genom att arbeta med uppgifter som har ett syfte och som känns meningsfullt för eleverna samt låta eleverna få det stöd som behövs, kan eleverna därför arbeta med skrivuppgifter i både utvecklingsfältet men även frustrationsfältet och utvecklas i sitt skrivande. Åkerlund (2014:90) stärker att det är av vikt att uppgifterna eleverna ska kännas meningsfulla för att eleverna ska utvecklas i sitt skrivande.

Lärare har idag en stor möjlighet i att kunna bestämma hur de ska arbeta med de olika mål som finns i läroplanen. Detta menar Garne (2009:182) att lärarna ska dra nytta av. Tagsold (2012:88–89) menar också att läraren ska välja lämplig film och trycker på att filmen ska fungera i klassrummet. Utifrån intervjusvaren syns det tydligt att lärarna utnyttjar denna möjlighet i såväl hur som varför de arbetar med film i skrivundervisningen. Ska eleverna arbeta med sagor väljer lärarna exempelvis en spelfilm likt *Askungen* eller *De tre små grisarna*. Det syns i intervjusvaren att lärarna drar nytta av film i skrivundervisningen för att hjälpa de läs- och skrivsvaga eleverna. Eleverna som har svårt att skapa inre bilder genom en bok eller som har svårt att läsa en bok drar stor nytta av att få se film för att samla inspiration och stoff till sitt skrivande. Såväl Edvardsson, Godhe, Magnuson (2018:68) som Garne (2019:170) och Strömquist (2007:72) menar att detta med fördel görs via en inspirerande film. Även Nielsen Ericksson (2003:758–759) talar om att det är av vikt att hjälpa de skriv- och lässvaga eleverna och att det görs genom film då eleverna lättare förstår vad det är som händer i handlingen. Utifrån studiens intervjusvar kan det tydas att eleverna minns bättre och får stor hjälp av film i skrivundervisningen. Detta stärks även av Gärdenfors (2010:50) då han

utifrån stöd hos hjärnforskningen menar att vi lättare minns innehåll ju fler sinnen som är aktiverade. Även Edvardsson, Godhe och Magnusson (2018:87) säger att film öppnar upp för fler att ta till sig informationen lättare än om det bara skulle komma från en text eleverna läser.

De intervjuade lärarna tycks se stora fördelar med att visa film i skrivundervisningen. Dels gynnar det de skriv- och lässvaga eleverna, dels tycks eleverna komma igång med skrivandet snabbare om de fått se en film innan skrivsituationen. Film var även en fördel när eleverna skulle arbeta med känslor. Marcus och Stoddard (2007:306) stärker det i sin forskning men menar också att det finns lärare som använder film utan eftertanke. Skulle detta ske kan det därför tänkas att eleverna kan hamna i fält C, frustrationsfältet, då uppgifterna är krävande men de får inget vidare stöd i kontexten och därav känner frustration. De intervjuade lärarna har bland annat sett frustration hos eleverna när de inte vet vad de ska skriva om då de saknar inspiration.

Genom att anpassa skrivundervisningen och ge eleverna det stöd som behövs tillåts eleverna arbeta och utvecklas i fält B, utvecklingsfältet. Utifrån intervjuaren syns det att samtliga intervjuade lärare använder de tre olika typerna av stöd för att hjälpa eleverna att utvecklas i sitt skrivande. Intervjuaren indikerar även att lärarna är lyhörda och använder och arbetar med film på ett sådant vis att de intresserar eleverna. Detta styrks också av Blom och Viklund (2001:13) som menar att detta är viktigt i undervisningen. De menar att film är ett verktyg för att eleverna ska kunna forma texter och därmed öka intresset i skrivandet hos eleverna. Detta stärker även Tofur (2018:401–403) som kom fram till att just film är intresseväckande och ökar lärandet hos eleverna. Visserligen påstår Helmersdotter Eriksson och Häggmark (2011:46–47) att den skriftliga texten är den som värderas högst i skolan men utifrån studiens resultat syns det att film är det som inspirerar, motiverar och väcker intresse hos eleverna. Vi anser att lärare borde ta tillvara på filmen när eleverna ska arbeta med text i skolan eftersom filmen har stor potential för elevernas textskapande.

Sammanfattningsvis kan vi utifrån studiens intervjuvar och analys se en tydlig koppling i hur lärare säger sig använda film i skrivundervisningen samt varför de intervjuade lärarna använder sig av film. De intervjuade lärarna använder olika sorters filmer beroende på vad det är eleverna ska arbeta med. Den tidigare

forskningen stärker även detta och det syns tydligt att film i skrivundervisningen har tydliga fördelar. Ett förslag till vidare forskning anser vi skulle vara att undersöka ur ett elevperspektiv. Hur eleverna tycker sig att filmen stödjer deras skrivprocess i svenskämnet. Forskningen skulle då kunna ske i en större utsträckning med hjälp av elevintervjuer i mellanstadiet.

Referenser

- Blom, M. & Viklund, K. (2001). *Film för lust och lärande*. Statens skolverk, Stockholm.
- Cummins, J. (1981). *The role of primary language development in promoting educational success for language minority students*. Tillgänglig på internet: https://www.researchgate.net/publication/269101664_The_Role_of_Primary_Language_Development_in_Promoting_Educational_Success_for_Language_Minority_Students (hämtad 2020-02-27).
- Christoffersen, L. & Johannessen, A. (2015). *Forskningsmetoder för lärarstudenter*. Studentlitteratur AB, Lund.
- Darmi, R. (2013). The Effects of the Application of Cummins' Model on Learners' Language Use. *Faculty of Major Language Studies. Universiti Sains Islam Malaysia*.
- Denscombe, M. (2018). *Forskningshandboken- för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. Studentlitteratur AB, Lund.
- Edvardsson, J., Godhe, A-L. & Magnusson, P. (2018). *Digitalisering, literacy och multimodalitet*. Upplaga 1. Studentlitteratur AB, Lund.
- Eklöf, E. (2017). *Alternativläsverktyg: digitalt stöd för elevens språk-, läs- och skrivutveckling*. Första upplagan. Natur & Kultur, Stockholm.
- Elmfeldt, J. & Erixon, P-O. (2007). *Skrift i rörelse: om genre och kommunikativ förmåga i skola och medielandskap*. Brutus Östlings bokförlag Symposion, Stockholm.
- Fluitt-Dupuy, J. (2001). Teaching argumentative writing through film. *TESOL Journal*, 10(4), 10–15.
- Garne, B. (2010). *Elever skriver: om skrivande, skrivundervisning och elevers texter*. Första upplagan. Studentlitteratur, Lund.
- Gärdenfors, P. (2010). *Lusten att förstå: om lärande på människans villkor*. Första upplagan. Natur & kultur, Stockholm.
- Helmersdotter Eriksson, A. & Häggmark, L. (2011). *Kunskap för grön tillväxt. Nordiska ministerrådets förslag*.

- Jansson, M. (red.) (2016). *Introduktion till filmpedagogik: vita duken som svarta tavlan.2.*, [utök.] uppl. Gleerupsutbildning, Malmö.
- Khan, A. (2015). Using film in the ESL classroom to improve communication skills of non-native learners. *ELT Voices*, 5, 46–52.
- Kotte, E. (2017). *Inkluderande undervisning: Lärares uppfattningar om lektionsplanering och lektionsarbete utifrån ett elevinkluderande perspektiv*. Diss. Malmö högskola, Malmö. Tillgänglig på internet: <https://muep.mau.se/handle/2043/23228> (Hämtad 2020-02-09).
- Lindqvist, G. (red.) (1999). *Vygotskij och skolan*. Studentlitteratur, Lund.
- Löthagen, A., Lundenmark, P.& Modigh, A. (2008). *Framgång genom språket. Verktyg för språkutvecklande undervisning av andraspråkslever*. Hallgren&Fallgren Studieförlag AB, Stockholm.
- Marcus, A. & Stoddard, J. (2007). Tinsel town as a teacher: Hollywood Film in the high School Classroom. *School of Education Articles*, 303–330.
- Mishra, S. (2018). The world in the classroom: using film as a pedagogical tool. *Contemporary education dialogue*, 15(1), 111–116.
- Nielsen Hibbing, A. & Rankin Erickson, J. (2003). *A Picture Is Worth a Thousand Words: Using Visual Images to Improve Comprehension for Middle School Struggling Readers Author*. Social Science Premium Collection.
- Norrby, C. (2014). *Samtalsanalys - Så gör vi när vi pratar med varandra*. Studentlitteratur AB, Lund.
- Olin-Sheller, C. (2010). *Mellan Dante och Big brother: en studie om gymnasieleverstextvärldar*. Johanneshov.
- Olsson, K. & Boresson, C. (2004) *Medieresor- om och för pedagoger*. Sveriges utbildningsradio AB, Kristianstad.
- Polias, J., Lindberg, I. & Rehman, K. (2017). *Stöttning på olika nivåer*. Skolverket. Tillgänglig på internet: https://larportalen.skolverket.se/LarportalenAPI/api-v2/document/path/larportalen/material/inriktningar/5-las-skriv/Grundskola/033_nyanlandas-sprakutveckling/del_02/Material/Flik/Del_02_MomentA/Artiklar/M33_7-9-gy_02A_stottning_ny.docx (Hämtad 2020-02-09).

- Skolverket. (2019). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Rev. 2019*. Tillgänglig på internet: <https://www.skolverket.se/> (Hämtad 2020-02-09).
- Sommer, P. (2001). Using film in the English Classroom: Why and How. *Journal of Adolescent & Adult Literacy*, 44(5), 485–487.
- Strömquist, S. (2007). *Skrivprocessen: teori och tillämpning*. Tredje upplagan. Studentlitteratur, Lund.
- Tagsold, J.; Decuir-Gunby, J. (2012). Film in the College Classroom: Using Twilight to Examine Adolescent Development. *The Journal of Effective Teaching*, 12(3), 87–93.
- Tofur, S. (2018). Use of Educational movies in classroom management courses: A metaphorical Study. *Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry (TOJQI)*, 9(4), 389–411.
- Vetenskapsrådet.(2011). *Forskningsetiska principer*. Tillgänglig på internet: <http://www.codex.vr.se/texts/HSEF.pdf>(Hämtad 2020-02-09).
- Åkerlund, D. (2013). *Elever syns på nätet: multimodala texter och autentiska mottagare*. Åbo Akademin, Vasa.

Bilaga 1

Information om studien

Hej!

Vi heter Rebecka Arvidsson och Emilia Christiansson och vi går sista året på lärarutbildningen med inriktning mot åk.4-6 vid Linnéuniversitetet i Kalmar. Under höstterminen skriver vi vårt första examensarbete med inriktning mot svenska. Vi har valt att studera hur filmmediet används i relation till att skriva texter i svenskundervisningen. För att få svar på våra forskningsfrågor använder vi oss av intervjumetod. Vi skulle därför vara tacksamma om du skulle kunna ställa upp på en intervju och bidra till vår studie. Intervjun kommer att ske när du har möjlighet till det och du väljer den dag och tid som passar dig. Du kommer att få frågorna mailade till dig innan så att du hinner förbereda dig.

Vi följer Vetenskapsrådets forskningsetiska principer och du kan när som helst avbryta ditt deltagande utan motivering. Vi kommer inte att skriva ut skolans namn eller ditt namn i studien med hänsyn till konfidentialitetskravet.

Intervjun kommer att spelas in och det är bara vi, vår handledare Sofia Svensson och eventuellt vår examinator Sergej Ivanov som kommer att ta del av inspelningen.

Vid intervjun kommer du att få en samtyckesblankett att skriva under. Har du önskemål om att läsa studien skickar vi den till dig när den är klar.

Kontakta oss gärna om du har några frågor, annars hör vi av oss.

Med vänliga hälsningar

Rebecka Arvidsson och Emilia Christiansson

Rebecka Arvidsson
Grundlärarstudent 4-6
ra222mz@student.lnu.se

Emilia Christiansson
Grundlärarstudent 4-6
ec222hy@student.lnu.se

Bilaga 2

Samtyckesblankett

Jag har tagit del av informationen om studien och mitt deltagande. Jag har även fått möjlighet att ställa frågor och få dessa besvarade.

Ja ()

Härmed lämnar jag mitt samtycke till att delta i studien

Ja ()

Underskrift

Namnförtydligande

Datum

Bilaga 3 – intervjufrågor

- Fakta om läraren:
 1. Vad har du för utbildning?
 2. När blev du färdigutbildad?
 3. Hur många år har du arbetat som lärare på mellanstadiet?
 4. Hur länge har du arbetat på denna skolan?
 5. Hur länge har du undervisat i denna klassen? vilken årskurs är det?

- Planering, genomförande och utvärdering
 6. Är film i undervisningen något du använder dig av?
 7. Vilken/vilka typ/typer av film tex. spelfilm eller dokumentärfilm föredrar du att använda i din undervisning?
 8. Hur planerar du upp din undervisning när du planerar denna typ av skrivandesituation?
 9. Vilken typ av texter får eleverna skriva i samband med film?
 10. Vad ska eleverna göra innan och efter filmen visas?
 11. Hur långa brukar filmerna vara?
 12. Hur utvärderar du dina lektioner?
 13. Ser du att eleverna har lättare att forma och skriva texter om de får inspiration med hjälp av en film innan?
 14. Hur kopplar du denna typ av undervisning till läroplanen/läroplanerna?
 15. Vad tror du att dina elever lär sig genom att kolla på film?
 16. Ser du ett samband mellan skrivande och film?
 17. Ser du att elevernas motivation ökar genom att använda sig av film i skrivandesituation?